

Tegrêft, 10 maart 2022

Geachte leden van het Fries Bestuurlijk Overleg Ternaard,

Hierbij bieden wij u het advies over de spelregels van het Gebiedsfonds van de Gebiedscommissie i.o. Ternaard aan. Daarmee dragen wij het stokje over aan de Friese overheden om, mocht het tot gaswinning komen, het advies verder te concretiseren.

Na de installatie van de commissie in oktober 2020, is hard – en met plezier - gewerkt aan het advies. De opdracht was best lastig: Inwoners en organisaties hebben allemaal een mening over gaswinning en de besteding van de baten in het gebied. Wij hebben als gebiedscommissie ervoor gekozen om als commissie ons niet te mengen in de discussie over de gaswinning, dat geeft alle leden individueel de ruimte om in het vergunningenspoor hun standpunt mee te geven. De gebiedscommissie heeft zich gericht op het inhoudelijke advies, mocht de gaswinning doorgaan, in het belang van de ontwikkeling van het gebied en de inwoners. Door corona heeft het uitbrengen van het advies meer tijd gevraagd dan onze oorspronkelijke planning. De commissie heeft als uitgangspunt genomen om kwaliteit boven snelheid te verkiezen.

Het was interessant en leerzaam om met deze commissie - met hierin een afspiegeling van verschillende belangengroepen en themadeskundigen uit het gebied - aan het advies te werken.

### **Hoe zijn we tot het advies gekomen**

Vanuit de commissie is gewerkt met werkgroepen om de drie thema's – Energietransitie, Sociaal Economische Vitaliteit en Zoetwatermanagement – voor te bereiden voor bespreking in de commissie. De werkgroepen bestonden uit leden van de commissie aangevuld met externe deskundigen uit het gebied. Voor elk thema is een trekker, uit het midden van de commissie, aangewezen.

Om onze relatie met het gebied te benadrukken, hebben wij ervoor gekozen om in het gebied te vergaderen van de dorpshuizen in Anjum, Ternaard en Wierum tot theaterkerk Nes.

Wij denken dat er in het gebied draagvlak voor ons advies is. Op 17 januari j.l. heeft de Gebiedscommissie via een live stream-uitzending van RTV NOF de concept spelregels gepresenteerd aan inwoners en geïnteresseerden. De online bijeenkomst heeft een groot bereik gehad, wat wij met een fysieke avond niet hadden kunnen realiseren. Het aantal keren bekeken op YouTube is inmiddels 400, de kijkers op facebook en via de kabel zijn niet te meten. Er zijn tijdens de avond dertig reacties binnengekomen. Per mail werd er later nog één vraag gesteld. De Gebiedscommissie heeft tijdens de vergadering op 3 februari j.l. de reacties

besproken, aangevuld en aangescherpt. Deze beantwoording staat op de website van de gemeente Noardeast-Fryslân als Q&A ( vragen en antwoorden). De reacties geven geen aanleiding tot het aanpassen van de spelregels. Ook vinden de leden het niet nodig om op dit moment nog een extra bijeenkomst met het gebied te organiseren.

Tijdens ons laatste overleg op 3 februari jl. heeft de heer O. van der Galiën ons gevraagd, namens het FBO Ternaard, of de Gebiedscommissie i.o. een klankbordrol wil vervullen als de overheden starten met de verdere uitwerking. De gebiedscommissie i.o. is hiertoe graag bereid. We vinden het van groot belang dat het advies, wat na veel gesprekken, discussies en afwegingen tot stand is gekomen, op een goede manier verder wordt verwerkt.

### **Samenstelling en bevoegdheden definitieve Gebiedscommissie Ternaard.**

Tijdens onze vergadering van 3 februari j.l. zou een brainstorm plaatsvinden over de samenstelling en de bevoegdheden van de definitieve Gebiedscommissie. In deze vergadering bleek dat nog niet duidelijk is onder welk regiem het gebiedsfonds gaat vallen. Wordt het een fonds dat onder de verantwoordelijkheid valt van de gemeente, Provincie of het Rijk? Of wordt er een stichting opgericht? Dit is sterk bepalend voor de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de commissie. Als het niet duidelijk is wat de taken en bevoegdheden voor de definitieve commissie zijn, kunnen wij daar ook nog geen advies over afgeven.

Voor het maken van een keuze voor het regiem vinden wij het belangrijk dat die in lijn is met het advies van de commissie om het aanvragen, ontvangen en verantwoording afleggen over de besteding van de subsidie zo eenvoudig mogelijk te maken, zodat het voor zoveel mogelijk burgers bereikbaar is.

Op dit moment is bij de gebiedscommissie i.o. nog niet alle informatie voorhanden om die keuze te maken. Zodra die beschikbaar is, zouden wij graag alsnog een advies voor het regiem en de samenstelling en bevoegdheden van de definitieve commissie komen.

Daarnaast is het in datzelfde kader voor ons van belang om de middelen voor het gebiedsfonds zonder voorwaarden van het Rijk/ NAM te ontvangen, mocht het tot gaswinning komen. Dit zou één van de gespreksonderwerpen kunnen zijn bij een werkbezoek van Staatssecretaris Vijlbrief voor Mijnbouw aan onze regio. Wij zijn graag bereid hiervoor bij een werkbezoek aan te sluiten.

### **Wat leveren we op: Spelregels van het gebiedsfonds Gebiedscommissie Ternaard.**

Wij vinden het erg belangrijk dat de baten uit de gaswinning bij het Ternaarder veld die in het Gebiedsfonds terecht komen zoveel mogelijk ten goede komen aan de burgers in het omliggende gebied: Ter realisering van de zogenaamde maatschappelijke plus voor de inwoners van de regio. We sluiten hierbij aan bij de investeringsagenda en de behoeften uit het gebied: laagdrempelig, eenvoudig, toegankelijk en op korte termijn resultaat. We vinden het belangrijk dat iedereen baat kan hebben bij het gebiedsfonds, ook inwoners die normaal gesproken niet snel deelnemen aan subsidieprogramma's. Bij alle drie de thema's wordt naast laagdrempelige mogelijkheden ook gestreefd naar grootschalige projecten. Voor de drie thema's hopen wij de volgende hoofddoelen te bereiken:

- Op het thema energietransitie hoopt het Gebiedsfonds bij te dragen aan het verminderen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot en een toename van duurzame energieopwekking. Het uitgangspunt is dat de duurzame energieopwekking in handen komt van de lokale Mienskip, zodat de opbrengsten meteen weer geïnvesteerd kunnen worden in de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

- Op het thema sociaaleconomische vitaliteit wil het Gebiedsfonds de vitaliteit in de regio versterken en heeft gezocht naar een manier om zoveel mogelijk inwoners en dorpen te bereiken. Het Gebiedsfonds stelt geld beschikbaar voor thema's waarvoor we in deze regio nog wel een duwtje in de rug kunnen gebruiken.

- Het thema Zoetwatermanagement in het Gebiedsfonds richt zich op het behoud van potentie voor landbouw in de regio met vruchtbare rijke gronden. Daarvoor is beheer van voldoende zoet water nodig. Zoetwatermanagement gaat over gedurende het jaar optimaal gebruik maken van het zoete water dat er is.

Ons idee is om, bij eventuele uitvoering, zoveel mogelijk aan te sluiten op bestaande structuren. Zodat samenwerking en synergie gevonden kan worden. Met als mogelijk resultaat een kleine, slagvaardige en flexibele definitieve Gebiedscommissie met een kleine uitvoeringsorganisatie en zo laag mogelijke overhead kosten.

Vanzelfsprekend zijn wij bereid om ons advies nader toe te lichten en blijven we in contact via onze klankbordrol.

Wij wensen u veel wijsheid in het concretiseren van ons advies. Ik dank u voor uw vertrouwen in de commissie.

Namens de gebiedscommissie Ternaard i.o.

Met vriendelijke groet,

B.R. (Bart) Bakker

Voorzitter gebiedscommissie Ternaard i.o.